

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Arkivsak: 24/255
Møtedato/tid: 26.04.2024 kl. 09:00
Møtested: Formannskapssalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Paul Ivar Stenstuen på telefon 900 39 065, eller e-post: paul.ivar.stenstuen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim/Steinkjer/Os, 19.04.2024

Inger Johanne Uthus (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Paul Ivar Stenstuen
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
12/24	Dialog og innspill til kontrollutvalgets planarbeid med ordfører
13/24	Referatsaker
14/24	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2023
15/24	Orientering fra kommunedirektøren om status knyttet til Brann og redning
16/24	Henvendelse om godkjenning av områdereguleringsplan Hell Arena
17/24	Orientering om kommunedirektørens tilbakerapportering til kommunestyret
18/24	Orientering om kommunedirektørens internkontroll
19/24	Nedleggelsen av hverdagsmestringsteamet
20/24	Forvaltningsrevisjon «Klasseledelse, læringsmiljø og tilpasning av undervisningen»
21/24	Kontrollutvalgets årsrapport 2023
22/24	Godkjenning av møteprotokoll

Dialog og innspill til kontrollutvalgets planarbeid med ordfører

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

12/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 23/499 - 11

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget vil ta den fremkomne informasjon meg seg i det videre planarbeidet.

Vedlegg

Risiko og vesentlighet Stjørdal 2023-27

Saksopplysninger

Kontrollutvalget gjennomførte innspillsmøte i forbindelse med sitt arbeid med planene for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll den 22.03.24, sak 10/24.

Det var blitt lagt opp til at de sentrale aktørene inviteres inn gruppevis og at de har fått revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger tilsendt i forkant av møtet. De ble anmodet om å forberede seg på følgende:

1. På hvilke områder tror du det er det risiko for at kommunen og selskaper der kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?
2. På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper tror du det er det behov for forvaltningsrevisjon?

Da datoen ikke passet for ordfører ble det åpnet for at ordfører kunne komme i forbindelse med kontrollutvalgets ordinære møte den 26.04.24.

Vurdering

Kontrollutvalget må vurdere de gitte opplysninger og innkomne innspill opp mot vesentlighet og risiko. Kontrollutvalget må også ta stilling til hvordan disse skal vektas i forhold til revisors risiko og vesentlighetsvurdering. Deretter må behovet for forvaltningsrevisjon veies opp mot behov for eierskapskontroll og vis a versa.

På basis av dette må kontrollutvalget gjøre en overordnet vurdering og peke på områder/temaer det finner aktuelle å ta inn i planen for forvaltningsrevisjon.

Det er lagt opp til at planen blir behandlet av kontrollutvalget i juni møte.

REVISORS RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Stjørdal kommune

2024

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med *plan for forvaltningsrevisjon* og *plan for eierskapskontroll*. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød, gul og grønn, hvor rød er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet. I denne rapporten er bare rød og gule områder presentert.

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for forvaltningsrevisjon i Stjørdal kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Barn med særlige behov	Bærekraftmålene
Utenforskap	Informasjonssikkerhet
Bruk av tvang	ROS og beredskap
	Helse, miljø og sikkerhet
	Intern kontroll
	Økonomisk bærekraft
	Offentlige anskaffelser
	Budsjettering og tertialrapportering
	Taushetsplikt og personvern
	Barnehagemyndighet og tilsyn
	Demensomsorg
	Ivaretagelse av flyktninger
	Klima og miljø
	Interessekonflikter Næring, skog- og landbruk

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for eierskapskontroll i Stjørdal kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Mange eierskap	Fides-selskapene
Proneo AS	Nord-Trøndelag krisesenter IKS

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i kommunen, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Denne rapporten er delt inn i områder. Disse er:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Velferd (oppvekst, helse og omsorg)
- Samfunn (teknisk og kultur/næring)
- Eierskap

Området eierskap handler om kommunens eierstyring generelt og eierstyring av ulike selskaper. Forvaltningsrevisjon i selskaper omtales innenfor de områdene hvor de naturlig hører hjemme. Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefellesskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Bærekraftmålene
	Informasjonssikkerhet
	ROS og beredskap
	Helse, miljø og sikkerhet
	Intern kontroll

Bærekraftmålene

FNs bærekraftsmål angir viktige mål for felles retning i samfunnsutviklingen, globalt, nasjonalt og lokalt. Bærekraftmålene berører alle deler av en kommunes virksomhet. Manglende lokalt arbeid for bærekraftmålene kan medføre feil tiltak og feil utvikling på mange kommunale virksomhetsområder med hensyn til en bærekraftig utvikling. Konsekvensene kan eksempelvis være økende fattigdom, mangel på rent vann, ødeleggelser av hav og landressurser, større ulikheter, fallende sysselsetting og fallende økonomisk vekst. Systematisk arbeid med bærekraftmålene kan føre til en positiv utvikling på de samme områdene.

Kommuner er viktig for å realisere bærekraftmålene (Meld. St 40, 2020-2021). Regjeringen forventer at fylkeskommuner og kommuner legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Miljø ble tidlig satt på dagsorden og er en forløper til bærekraftmålene. *Stopp klimaendringene* er det trettende bærekraftmålet. Den enkelte kommune har fram til nå i varierende grad vært opptatt av klima og miljø.

Revisor har registrert at Stjørdal kommune har tatt inn FNs bærekraftsmål som et element sitt overordnede planverk, og at det er satt fem mål:

- Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle våre lokalsamfunn
- Bygge en by i sentrum, gjennom fortetting, forsert og effektivt planarbeid, samt en utviklingsorientert holdning overfor næringslivet
- Ha orden i økonomien gjennom overholdelse av tildelte budsjetttrammer, uten innføring av eiendomsskatt og levere gode tjenester innenfor disse
- Alle skal oppleve trivsel, trygghet, mestring og tilhørighet
- Være en foregangskommune innen klima og miljøtiltak

Informasjonssikkerhet

Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det er sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen, med eksempelvis den konsekvens at brukere trykker på en lenke som gir uvedkommende tilganger. IKT-sikkerhet er relatert til personvernforordningen og håndtering av personopplysninger, eksempelvis med den konsekvens at personopplysninger kommer på avveie. Kommunen er en del av Værnesregionen IT som er et samarbeid mellom 5 kommuner. På tross av økt sikkerhet i et samarbeid vil dette være et område der det alltid vil være risiko for uønskede hendelser.

ROS og beredskap

Formålet med sivilbeskyttelsesloven er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. Sivilbeskyttelsesloven § 14 krever at kommunen skal utarbeide en helhetlig ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse) og § 15 sier at det skal utarbeides en beredskapsplan basert på ROS. Kommunen står overfor ulike potensielle utfordringer og hendelser, som det bør tas høyde for i ROS. Det er et krav at beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum en gang per år, samt at kommunen skal sørge for at planen jevnlig blir øvet. Loven stiller også krav til beredskapsplanens innhold, blant annet kriseledelse og varslingslister. Ulike utfordringer og hendelser vil også oppstå i framtida. ROS og beredskapsarbeidet er et tiltak for å redusere mulige konsekvenser av hendelser. Revisor er kjent med at overordnet ROS er under arbeid i kommunen, men revisor vurderer likevel at den må kategoriseres til moderat risiko inntil arbeidet er ferdigstilt.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Stjørdal kommune har over tid hatt høyt sykefravær. Høyt sykefravær er en risiko i form av at det har en kostnad, og den konsekvens at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Sykefravær som kan relateres til arbeidsmiljøet er

særlig kritisk i denne sammenhengen, og hvor arbeidsgiver har et særskilt ansvar. Helse, miljø og sikkerhet er også et tema knyttet til vold i både oppvekst- og helsesektoren.

Kommunesamarbeid (kommunalt oppgavefellesskap)

Kommuneloven § 19 gir bestemmelser for kommunalt oppgavefellesskap som fra 2024 kan være et alternativ til tidligere § 27-samarbeid, som utgikk med den forrige kommuneloven. Det er en sannsynlighet for at organisatoriske løsninger som velges i denne overgangen ikke er hensiktsmessig og gir utilsiktede virkninger. Kommunalt oppgavefellesskap er lite lovregulert, noe som gjør at de enkelte samarbeidene selv må klare å identifisere de forholdene som er viktig å avklare ved etablering. Konsekvensen av organisatoriske endringer i kommunesamarbeid kan være at ansvaret for tjenester blir uklart, det kan være uklart hvordan samarbeidet styres og hvordan den økonomiske fordelingen mellom kommunene blir i praksis. En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige, eller at tjenestene utvikler seg i en retning som den enkelte samarbeidskommune ikke ønsker eller er tjent med. Dette gjelder også for vertskommuner og samarbeidskommuner som er regulert i kommuneloven § 20. Det lages samarbeidsavtaler, men det er en risiko for at avtalene ikke er tilstrekkelige for blant annet å følge opp internkontrollansvaret og om samarbeidet virkelig dekker det behovet som var tenkt. Stjørdal kommune er vertskommune for veldig mange samarbeid i Værnesregionen.

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25 -1 er å forebygge og hindre regelverksbrudd, og sikre at regelverksbrudd blir oppdaget og korrigert. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll, som sikrer at eksempelvis oppvekstsektoren rapporterer om de faktiske forhold i sektoren og jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis. Revisor erfarer at flere kommuner ikke har et godt internkontrollsystem implementert, noe som øker sannsynligheten for at det kan få alvorlige konsekvenser for både tjenestemottakerne og kommunen. Bevissthet og kultur rundt avvik og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Kommunen har gjort en egenevaluering av helheten i internkontrollen.

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Økonomisk bærekraft
	Offentlige anskaffelser
	Budsjettering og tertialrapportering

Økonomisk bærekraft

En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon. Avsluttet SIO¹-prosjekt gir kommunen betydelige utfordringer, og krever store kostnadsbesparelser når alt skal finansieres innenfor rammen. Samtidig øker risikoen for at renteøkningene kan få store økonomiske konsekvenser.

Kommunene er pålagt å fastsette finansielle måltall å styre etter. Det har Stjørdal kommune gjort. Risikoen for å komme i et økonomisk uføre kan reduseres ved å fastsette tydelige og konkrete regler for hvordan kommunedirektør og kommunestyre skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles.

Offentlige anskaffelser

Regelverket omkring offentlige anskaffelser er komplisert, og det er sannsynlig at det oppstår feil. Klagenemnda for offentlige anskaffelser kan bøtelegge når det gjøres feil. Feil tildelinger kan også føre til dyre rettssaker, negativ omtale og prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Feil i offentlige anskaffelser har også konsekvenser for tilbydere som ikke får oppdrag fordi at regelverket ikke følges.

¹ Statlig finansiering av omsorgstjenester

Regelverket om offentlige anskaffelser er til revidering i 2023 - 2024. Forslag til endringer omfatter forenklinger under EØS-terskelverdi, hvor oppdragsgiver er foreslått en betydelig større frihet og fleksibilitet.

Budsjettering og rapportering

Det kan være risiko forbundet med budsjettering og rapportering. Det er konkrete krav til hvordan budsjettet skal utarbeides, men det gjøres også subjektive vurderinger om måltall og budsjettpremisser, og oppfølgingen av disse som kunne vært bedre omtalt. Det er en sannsynlighet for at måltall og budsjettpremisser er uklare med den konsekvensen at de er vanskelig å styre etter. Presentasjonen av tertialrapportene som styringsverktøy har et forbedringspotensial. Kommuner som bruker Framsikt² kan ha en risiko for at papirversjon eller PDF-versjon av dokumentet ikke samsvarer med publisert versjon i Framsikt.

² Framsikt er en skybasert løsning for helhetlig virksomhetsstyring.

4 VELFERD- OPPVEKST

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Barn med særlige behov	Taushetsplikt og personvern
	Barnehagemyndighet og tilsyn

Barn med særlige behov

Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Det er en sannsynlighet for at barn med særlige behov ikke fanges opp tidlig og får den oppfølgingen de trenger. Manglende oppfølging kan gi konsekvenser for det enkelt barn sin videre utvikling og muligheter videre i livet. Kommunen kan også bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring.

Taushetsplikt og personvern

Revisor erfarer at flere kommuner ønsker å øke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn i kommunen. Dette kan øke sannsynligheten for at personvern og taushetsplikt ikke blir ivaretatt. Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte person og økonomiske og omdømmemessige konsekvenser for kommunen.

Barnehagemyndighet og tilsyn

§ 11 i barnehageloven krever likebehandling mellom private og kommunale barnehager og stiller krav om å organisere oppgavene kommunen har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier. Det er sannsynlig at oppgavene som barnehageeier og barnehagemyndighet ikke er tilstrekkelig adskilt, med den konsekvens at kommunale og private barnehager ikke likebehandles. Dette kan ha konsekvenser for barnehagemyndighetens tilsyn med barnehageeier. Videre kan det ha betydning for den tjenesten som tilbys og samarbeidet mellom barnehagen og andre kommunale aktører.

5 VELFERD - HELSE OG OMSORG

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Utenforskap	Demensomsorg
Bruk av tvang	Ivaretagelse av flyktninger

Utenforskap (tverrsektoriell risiko)

Flere og flere faller utenfor i samfunnet, og det er sannsynlig at kommunen ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende. Det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp. Det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Utenforskap kan medføre mange ulike konsekvenser, eksempelvis kommunens ansvar for sosialhjelp, men også konsekvenser i form av uro i lokalmiljøet og kriminalitet, samt den enkeltes muligheter i samfunnet. På dette området kan kultur, idrett og frivilligheten være et bidrag for å redusere sannsynligheten for at noen faller utenfor.

Bruk av tvang

Tvang forekommer relativt hyppig innenfor helse, og det skal fattes vedtak ved bruk av tvang. Tvang uten vedtak begrunnes ofte i pasientens, medpasienters eller ansattes beste. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen bak bruk av tvang ikke dokumenteres og i verste fall ikke gjøres. Dette kan videre gi grobunn for en praksis med økende bruk av tvang. Eksempel på situasjoner der tvang brukes:

- Medisinering
- Stell/pleie
- Ernæring
- Diagnostikk/prosedyrer (eks. blodprøver)
- Forebygge skade, (eks. sengehest)
- Innleggelse og tilbakeholdelse (eks låste dører)
- Daglige aktiviteter (døgnyrte)
- Uønsket adferd, uro og vandring

Demensomsorg

Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Kommunene er i ulik grad forberedt på dette. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud, fleksible avlastningstilbud, samt spesialkompetanse hos ansatte. Stjørdal kommune har satset på utbygging av egnede botilbud, dagtilbud og avlastning, men

det er likevel sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom, samt bruk av tvang. Ivaretagelse av pårørende er også en del av dette bildet. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester som er tilpasset deres livssituasjon, og for kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt.

Ivaretagelse av flyktninger

De siste årene har kommunene tatt imot et økende antall flyktninger. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger. Det er andre krav til ukrainske flyktninger enn øvrige. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring. Det er ekstra press på tjenester innen helse- og velferd på grunn av mottak av høyt antall ukrainske flyktninger i 2022 og senere. Utleiemarkedet tømmes for boliger og prisene i privatmarkedet øker. Det er et spørsmål om integreringstilskuddet er tilstrekkelig og om det brukes på rett måte for å ivareta flyktningene. Hvis kommunen ikke lykkes med integrering av flyktninger kan de ende opp som sosialmottakere i stedet for å bidra som skattebetalere.

6 SAMFUNN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Klima og miljø
	Interessekonflikter - Næring, skog- og landbruk

Klima og miljø

Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor teknisk sektor, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergripende forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt blant annet i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Stjørdal kommune har som mål å være en foregangskommune innen klima og miljøtiltak, og har vektlagt arbeid med klimabudsjett og klimaplan. Dette er i seg selv risikoreducerende men krever at kommunen følger opp intensjonene.

Interessekonflikter - Næring, skogbruk og landbruk

Kommunen har ansvar etter lovverk som regulerer næringsvirksomhet, herunder jordbruk og skogbruk. Interessekonflikter mellom jordvern og utbygging og i den sammenheng også miljøhensyn er sannsynlig. Slike interessekonflikter må kommunen håndtere, og ulike utfall har ulike konsekvenser for videre utvikling. Klima- og miljøutfordringer og den risikoen det innebærer både for næringsvirksomhet og som en konsekvens av næringsvirksomhet er problemstillinger som kommunen blir stilt overfor. Kommunen har ansvar for saksbehandling på ulike områder og det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker, eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Mange eierskap	Fides-selskapene
Proneo AS	Nord-Trøndelag krisesenter IKS

Mange eierskap – generell eierskapskontroll

Kommunen har mange eierinteresser i ulike selskaper samt at kommunale tjenester ivaretas i noen av disse selskapene. Dette gjør at kommunen bør være tettere på disse selskapene for å følge opp eierskapet i forhold til kommunens forventninger og at kommunen er aktiv i eierstyringen. Når kommunen både kjøper tjenester fra selskaper og samtidig eier selskapet, kan det være en risiko for at disse rollene blandes.

Dersom kommunen velger å ha andre enn ordfører eller ledende politikere som eierrepresentanter i selskap er det desto viktigere å ha et system for dialog mellom kommunestyret og eierrepresentant for å sikre at kommunestyret er informert og involvert.

- **Proneo AS**

Proneo AS er et innovasjonsselskap som skal bidra til økt nyskaping og et innovativt og bærekraftig næringsliv. Stjørdal kommune har en eierandel på 15,91 prosent i dette selskapet. Offentlig eierskap i selskaper som arbeider med næringsutvikling har en grenseflate mot kommunens næringsarbeid, som kan være forbundet med risiko i forhold til offentlige anskaffelser, myndighetsutøvelse samt forhold omkring eierstyring.

- **Fides IKS , Fides AS og Fides Holding AS**

Fidesselskapene er arbeids-og inkluderingsbedrifter som i tillegg driver med erverv av fast eiendom til både for egen bruk og til utleie. Fides består av to aksjeselskap hvor kommunene har direkte eierskap i begge to, og det er antatt tett samarbeid mellom selskapene. Fides IKS er en del av konsernet Fides AS og Fides Holding AS. Det er samme styre og samme daglig leder i selskapene. Kommunen er oppført med eierandel på 85,41 prosent i aksjeselskapet og IKS-et.

Konsernorganisering i selskapene medfører at det er et holdingselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring. Et konsern består av flere aksjeselskaper som i utgangspunktet er selvstendige enheter, men som er bundet sammen gjennom eierskap.

Revisor erfarer at det i flere sammenhenger er lite fokus på forhold omkring eierskapet når det dannes konsern og dette medfører en risiko for eksempelvis habilitet, informasjonsflyt og styringsmuligheter. Risikovurderingen aktualiserer en eierskapskontroll.

- **Nord-Trøndelag krisesenter IKS**

Stjørdal kommune står oppført som største eier i Nord-Trøndelag Krisesenter IKS med 16,2 prosent eierandel. Dette eierskapet gjenspeiles ikke i hverken noter eller kommunens eierskapsmelding. Det taler for en generell eierskapskontroll, i tillegg til en spesifikk gjennomgang av drift på krisesenteret.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

13/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/255 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene til orientering.

Vedlegg

De beste grunner taler for at forbudet mot fjernmøter ikke gjelder i en hastesituasjon

FKT fagkonferanse 4.-5.-juni 2024

Høyeste antall klager til Sivilombudet noen gang

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

Selvsagt nyttig for begge parter å ha en plan for kontrollutvalgets virksomhet

Spørsmål til ordfører vedrørende plansaker

Saksopplysninger

De beste grunner taler for at forbudet mot fjernmøter ikke gjelder i en hastesituasjon

Kommunal Rapport 02.04.2024, Jan Fridthjof Bern, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan et fjernhastemøte behandle en sak om arbeidstakers tjenstlige forhold?

SPØRSMÅL: Nylig ble det gjennomført et hastefjernmøte i kommunestyret vårt. Møtet foregikk over e-post, og temaet var innsetting av en settekommunedirektør i en klagesak mot kommunedirektøren.

Ordfører viste til kommuneloven § 11-8 som hjemmel for bruk av denne møteformen. I kommuneloven § 11-7 heter det imidlertid at «Et møte som skal lukkes etter § 11-5 andre ledd, kan ikke holdes som fjernmøte». Dette gjelder blant annet når det er tale om «en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold». Jeg lurer derfor på: Er vedtaket i kommunestyret i denne saken gyldig?

SVAR: Den aktuelle bestemmelsen i § 11-8 andre avsnitt gir altså lederen for organet, her ordfører, fullmakt til å bestemme at et møte skal holdes som fjernmøte «hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at et ekstraordinært møte anses som nødvendig». Spørsmålet er altså om dette også gjelder i den aktuelle saken, eller om det her følger av bestemmelsen i § 11-7 tredje avsnitt at hastefjernmøte ikke kan benyttes.

Det er usikkert om et vedtak om oppnevning av settedirektør i en slik klagesak er en sak som angår «en arbeidstakers tjenstlige forhold», og dermed i det hele tatt går inn under denne regelen, men om vi forutsetter at det vil den, blir altså spørsmålet om forbudet i § 11-7 mot bruk av fjernmøte også gjelder for hastefjernmøte etter § 11-8.

Bestemmelsen i § 11-7 er gitt pga. frykt for at uvedkommende skal kunne skaffe seg adgang til taushetsbelagt kommunikasjon mellom medlemmene i møtet. Dette er et hensyn som også kan være aktuelt i hastefjernmøte etter § 11-8, men her vil skadevirkningene ved et absolutt forbud mot å bruke denne møteformen kunne bli betydelige.

Det er tale om en situasjon der «hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte». I en slik situasjon er det derfor nærliggende å falle ned på at vi må kunne nøye oss med å stole på at kommunen gjør det som er nødvendig for å skjerme diskusjonen i møtet og opplysninger underlagt taushetsplikt som fremkommer der.

Jeg mener etter dette at de beste grunner taler for at vi må forstå loven slik at forbudet mot bruk av fjernmøter bare gjelder der dette skjer med hjemmel i beslutning i medhold av en generell fullmakt gitt av kommunestyret i medhold § 11-7 første avsnitt, og ikke der det som her er tale om en hastesituasjon etter § 11-8 andre avsnitt.

Brudd på denne bestemmelsen vil for øvrig neppe i seg selv føre til at vedtak som treffes i slikt møte blir ugyldig.

Forum for
kontroll og tilsyn

FAGKONFERANSE / ÅRSMØTE

Velkommen til fagkonferanse på Quality Airport Hotel

GARDERMOEN

4. — 5. juni

Tirsdag 4. juni

09:00 Registrering med mat

10:00 **Velkommen**

Tage Pettersen, styreleder / FKT

10:05 **Åpningsinnlegg**

Sivilombud Hanne Harlem

10:30 **Kontrollutvalget – roller og samspill**

Tage Pettersen / tidl. kontrollutvalgsleder i Moss og styreleder FKT

Per Olav Nilsen / revisjonsdirektør Trondheim kommunerevisjon og styreleder NKRF

Jenny Følling (Sp) /ordfører Sunnfjord kommune

Gudrun Haabeth Grindaker / Norsk kommunedirektørforum

11:00 Paneldebatt og spørsmål fra salen

11:30 **Lunsj**

12:30 **Korrupsjonsindeks, tillit og habilitet**

Tor Dølvik / TI Norge

Frode Jacobsen Kontroll- og konstitusjonskomiteen (Ap)

Tora Aasland / tidligere leder Kommunesektorens etikkutvalg

13.30 Paneldebatt og spørsmål fra salen

14:30 Pause

14:45 **Cybersikkerhet og digitale trusler**

«Skal du takle cyberspace, må du begynne med å forstå deg, ditt og dine!»

Jørgen Dyrhaug / Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)

15:30 Spørsmål fra salen

15:45 Pause m/innsjekk

Årsmøte 2024

16:15 Registrering til årsmøte

16:30 – ca. 17.30 **Årsmøte**

19:00 Middag

Onsdag 5. juni

09:00 **Hvordan kan kontrollutvalget håndtere henvendelser?**
og grenseoppgangen mellom henvendelser og varsling

Solveig Kvamme / Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat IKS

09:20 **Varsling i kommuner og fylkeskommuner**

[Norske kommuner- og fylkeskommuners erfaring med varsling](#)

Birte Bjørkelo / partner Deloitte

09:40 **Forvaltningsrevisjon - en undersøkelse av systemet for
varsling i Bergen kommune**

Kari Gåsemyr / senior manager Deloitte

10:00 Paneldebatt og spørsmål fra salen

10:30 Pause og utsjekking

11:00 **Eierskapsstyring og eierskapskontroll - rammer og verktøy**

Agnete B. Sommerset, juridisk direktør / Samfunnsbedriftene

11:45 Lunsj

12:45 **Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) - hvilket ansvar har
kontrollutvalget?**

Asbjørn Pedersen / NKK - kommunesektorens
interesseorganisasjon for økonomi og innkreving

13:30 Spørsmål fra salen

13:45 Pause

14:00 **Skråblikket:**

Elin Ørjasæter, forfatter og foredragsholder / dosent ved Institutt for ledelse og organisasjon
ved Høyskolen Kristiania

14:50 **Avslutning**

«navn» «etternavn» styreleder / FKT (velges på årsmøtet 4. juni)

Påmelding

FRIST: 29. APRIL 2024

Bindende påmelding* på www.fkt.no innen mandag 29. april 2024.
Det tas forbehold om endringer i programmet.

Deltakeravgift

Deltakelse m/ overnatting** (helpensjon):

Kr 7 900 (*Ikke medlem kr 8 400*)

Ekstra overnatting fra 3. – 4. juni: Kr 1 495

*Ved avbud etter at påmeldingsfristen har gått ut, blir det belastet et administrasjonsgebyr på kr 500 i tillegg til eventuelle kostnader FKT får til hotellet. Avbud siste 14 dager før konferansen gir full deltakeravgift.

**FKT har reservert rom på konferansehotellet. Tildeling ut fra mottatt påmelding (først til mølla).

Praktisk informasjon

ÅRSMØTET

Årsmøtet er åpent for alle, men det er kun medlemmer i Forum for kontroll og tilsyn som har tale-, forslags- og stemmerett.

Innmelding av saker

Medlemmer som har saker til årsmøtet, eller forslag om vedtektsendringer, må sende disse til sekretariatet senest seks uker før årsmøtet, innen 23. april 2024.

Utsending av sakspapir

Styret sender ut sakspapirene senest to uker før årsmøtet, innen 21. mai 2024.

Medlemskap

Dersom din kommune/ditt sekretariat ikke er medlem i FKT, men ønsker å møte på årsmøtet med stemmerett, må innmelding skje innen 21. mai 2024.

Kontakt valgkomiteen

Leder: Jon Jæger Gåsvatn, tidl. leder
kontrollutvalget i Sarpsborg kommune |
gasvatn@outlook.com| Mobil: 913 55 288

Nestleder: Lars Hansen, daglig leder
Salten Kontrollutvalgsservice |
lars@sekretariatet.no| Mobil: 470 37 452

Ønsker du mer informasjon eller medlemskap i FKT? Besøk www.fkt.no eller kontakt sekretariatet v/generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen på telefon +47 414 71 166 eller fkt@fkt.no.

FREMKOMST

[Quality Airport Hotel, Gardermoen](#)

Lokevegen 72067 Jessheim

[Veibeskrivelse](#)

5 km og 10 minutter med shuttlebuss fra Oslo Lufthavn Gardermoen

PARKERING

Hotellet har gode parkeringsmuligheter utendørs, mot betaling. HC-plasser og ladestasjoner til El-bil (ekstra kostnad)

Høyeste antall klager til Sivilombudet noen gang

Sivilombudet 21.03.2024.

Sivilombud Hanne Harlem leverte tirsdag 19. mars 2024, Sivilombudets årsmelding for 2023 til Stortinget.

Sivilombudet behandler klager, setter i gang undersøkelser av eget tiltak, og besøker steder der mennesker er fratatt friheten. Sivilombudet er Stortingets kontrollorgan, og leverer hvert år en årsmelding til Stortinget om sin virksomhet i det foregående året.

Økning i antall klager

I 2023 kom det inn 4322 klager fra mennesker som mener at myndighetene har gjort en feil. Det er det høyeste antallet noen gang.

[Årsmelding Sivilombudet 2023](#)

Hele 30 % av alle klagene til Sivilombudet dreier seg om mangel på svar fra forvaltningen eller at det tar for lang tid å få en avgjørelse. Antallet slike klager har økt de siste årene. Det har også vært en økning i klager som gjelder utlendingssaker, offentlighet og innsyn.

Stadig flere saker løser seg underveis når Sivilombudet kontakter forvaltningen. Flere kommuner, fylkeskommuner, statsforvaltere, direktorater og departementer fikk likevel kritikk fra Sivilombudet i ulike saker i løpet av året. Årsmeldingen er også en rapport om disse sakene.

Hovedtall 2023

4322

innkomne saker

4361

avsluttede saker

Antall besøk til steder der folk er fratatt friheten

11 besøk til barnevernsinstitusjoner

5 besøk til fengsel

1 besøk til arrest

Totalt

17

besøk under
forebyggings-
mandatet

Dette klages det mest på:

1248

Saksbehandlingstid
og manglende svar

606

Trygd, sosialhjelp
og barnebidrag

542

Plan og bygg

462

Helse og omsorgs-
tjenester

402

Ansettelsessaker og
arbeids- og tjenesteforhold

Disse klages det mest på:

- › kommuner
- › statsforvaltere
- › Nav
- › utlendingsmyndighetene
- › politi og påtalemyndighet

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

Samfunnsbedriftene 26.03.2024, Agnete B. Sommerset, juridisk direktør

Trange kommunebudsjetter er ikke et argument for å forsømme sine forpliktelser til egne selskaper. Kommunene må være forutsigbare og gode eiere.

Tenk deg en kommune som inngår en avtale med et privat selskap om rengjøring. Pris og tjenester er avtalt, kontrakt undertegnet, og alle er fornøyde. Men så sier kommunen at de ikke lenger vil stå inne for avtalen, og at de bare vil betale halvparten av kostnadene på grunn av stramme budsjetter. Det hadde selvsagt vært uakseptabelt, ulovlig og utenkelig.

Løper fra ansvar

Når det kommer til selskaper som kommunen selv eier, er det likevel noen som tror at man kan løpe fra ansvar, kontrakter og vedtatte budsjetter når man oppdager røde tall i eget budsjett.

- Et interkommunalt selskap (IKS) med 37 eiere fikk vedtatt sitt budsjett i april 2023. Nå vil det nye kommunestyret i to av eierkommunene redusere sitt tilskudd til selskapet.
- Et annet IKS trenger å endre selskapsavtalen etter endringer i IKS-loven og uttreden av enkelteiere. En av kommunene nekter å vedta endringene fordi kommunen vil «vente og se» hvordan det går med selskapet.
- Et tredje IKS opplever at én av deltakerkommunene ikke vil betale det som det vedtatte budsjett innebærer, og ønsker heller færre tjenester fra selskapet.

Kommuner som velger å organisere tjenester i selskaper, forplikter seg også til å følge rettslige rammer for selskapene. Her er det ingen «bør» eller «kan», her **må** man følge styringslinjer og myndighet som er regulert gjennom kommuneloven og selskapslover.

Som alle andre selskaper, trenger også kommunalt eide bedrifter forutsigbare rammer. Kortsiktig budsjettgevinst for enkeltkommuner er et veldig dårlig argument for å utarme egne selskaper. Det blir en umulig driftssituasjon for selskapene hvis vedtatte budsjetter blir reversert av noen eierkommuner – i opposisjon til egne eierrepresentanter.

Eierstyring er ikke spesielt vanskelig, men krever opplæring. Med mange nye representanter i kommunestyresalene, er det spesielt viktig at kommunene nå setter av tid til dette. Hvis eierne drar selskapet i samme retning, vil det resultere i bedre demokratisk kontroll, forutsigbar drift, effektive tjenester, og dermed bedre mulighet for å oppnå målet med opprettelse av selskapet.

Lag eierstrategier!

Den siste valgperioden var første gang kommunene ble pålagt å lage en eierskapsmelding. Det har gitt god oversikt over hvilke selskaper kommunene har interesser i, og som de må følge opp.

Neste steg må være bedre kunnskap om eierstyring. Her kan utarbeiding av eierstrategier være en god start. Da vil eierne delta mer aktivt i utvikling av egne selskaper, forstå hvilke rettslige forpliktelser eierskap innebærer, og få mulighet til å hente ut de gevinstene som ligger i å etablere selskapene.

Gjennom en eierstrategi vil man oppdage at god eierstyring, rutiner for politisk forankring og løpende dialog med selskapene er nøkkelen til best mulig resultat. Hvis kommuner er uenige i sitt eget selskaps beslutninger, må de se på egen eierstyring og gå via formelle kanaler, slik det fungerer for alle andre selskaper i Norge.

Da kan de ikke stille selskapene sjakk matt ved ikke å følge opp vedtatte budsjetter eller nekte å vedta endringer i selskapsavtaler som deres egen representant har stemt for. Da dømmer man sine egne selskaper til å mislykkes, og det var neppe intensjonen ved opprettelsen av dem.

Selvsagt nyttig for begge parter å ha en plan for kontrollutvalgets virksomhet

Kommunal Rapport 08.04.2024, Jan Fridthjof Bern, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Gjorde lederen av kontrollutvalget feil, da han hadde et eget formøte med utvalgets sekretær for å diskutere utvalgets arbeid fremover?

SPØRSMÅL: Flertallet i kommunestyret har vedtatt nyvalg av kontrollutvalget som følge av mistillit til utvalgsleder. Slik jeg forstår det, begrunnes mistilliten blant annet ved at utvalgsleder i forkant av første møte i det nyvalgte kontrollutvalget hadde et eget møte med utvalgssekretæren. Hensikten med møtet skal ha vært at utvalgsleder og utvalgssekretær ville avklare noen praktiske forhold og diskutere utvalgets rolle og arbeid fremover. Det ble skrevet et referat fra formøtet.

En etterfølgende debatt reiser noen spørsmål om slike forberedende møter mellom utvalgsleder og utvalgssekretær. Blant annet har noen oppfattet at referatet inneholdt beslutninger som bare et samlet kontrollutvalg kan ta, blant annet med tanke på hvem som skal representere utvalget utad og at leder og sekretær forsøkte å etablere en maktstruktur ved å sette agendaen for utvalget.

Ifølge kommuneloven er det vel utvalgsleder som skal sette opp sakslisten for møter og det følger vel også av loven at det er utvalgsleder som har møte- og talerett i kommunestyret?

Sier kommuneloven noe om slike formøter mellom utvalgsleder og sekretær? Hva slags status har et slikt «møte»? Er det krav om, eller bør det skrives referat fra slike formøter? Vil da et slikt referat være et offentlig dokument etter offentlighetslovens bestemmelser?

SVAR: I [kommuneloven § 23-2](#) siste avsnitt er det fastsatt at kommunestyret «kan når som helst velge medlemmer til utvalget på nytt», og at da «skal alle medlemmene velges på nytt». Det er en rent politisk beslutning, og kommunestyret behøver ikke oppgi noen særlig grunn for dette. Et lovlig foretatt nyvalg av kontrollutvalget kan ikke overprøves, heller ikke om det er basert på uriktig eller urimelig forståelse av utvalgslederens rolle og myndighet. Bakgrunnen for denne konflikten er imidlertid interessant, og vi skal derfor se nærmere på forholdet mellom utvalgsleder, sekretariat og utvalg.

Kontrollutvalget er et «folkevalgt organ» etter kommuneloven, [se § 5-1 andre avsnitt, bokstav d](#). Det betyr at reglene i kapittel 11 gjelder for utvalgets virksomhet, [se § 11-1 første avsnitt](#). Dette gjelder da også bestemmelsen i [§ 11-3 første setning](#), om at «Lederen av et folkevalgt organ setter opp sakliste for hvert enkelt møte». I tillegg kan etter [§ 11-3 første avsnitt, siste setning](#), en tredel av medlemmene av et folkevalgt organ kreve at en sak «skal settes på saklisten» i et kommende møte.

Sekretariatet til kontrollutvalget er et særskilt administrativt organ som etter [§ 23-7 tredje avsnitt](#) skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunene. Det er, sies det i femte avsnitt, «direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir», og skal, sies det i andre avsnitt, «påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt». Sekretariatet har altså ingen formell myndighet verken til å sette en sak opp til behandling i det enkelte møte, eller til å nekte dette. Lederen setter opp saklisten, og når den er sendt ut, er det bare utvalget som kan endre på denne, ved formelt vedtak i møtet.

I praksis vil det imidlertid måtte være løpende kontakt mellom leder og sekretariat, både ved forslag fra sekretariatet om saker som det mener må eller bør behandles, og ved beskjed fra leder om hvilke saker sekretariatet må ha gjort klar til behandling på et bestemt tidspunkt. Begge deler er administrative meddelelser som ikke krever noen form for formalisert saksbehandling eller dokumentasjon, men det vil selvsagt nyttig for begge parter å ha en plan for utvalgets virksomhet som man har som utgangspunkt i det videre arbeidet.

Denne planen er ikke bindende verken for utvalgsleder eller utvalget. Den er må anses som et internt arbeidsdokument for kontrollutvalgssekretariatet, men hvis utvalget ønsker informasjon om det som her er avtalt, kan det be om å bli orientert og gi uttrykk for sitt syn på dette. Og hvis det foreligger et notat eller referat fra disse samtaler, kan utvalget kreve å få det, og da blir det som alminnelig utgangspunkt et offentlig dokument.

Det er klart nok ikke en feil at utvalgsleder og sekretariatsleder organiserer virksomheten på denne måten. Men hvis kommunestyret er misfornøyd med måten dette gjøres på, kan det altså skifte ut hele utvalget.

Spørsmål til ordfører i kommunestyret 25.04.2024
Fra Morten Harper, SV

Planinstruks i strid med loven

I kommunestyrets budsjettvedtak 28. desember i verbalpunkt 26 står det i delpunkt c: «I dispensasjonssaker skal administrasjonen der det innstilles på avslag, og der Utvalg Plan og miljø ber om det, levere en delt innstilling, slik at det også leveres en argumentasjonsrekke for innvilgelse av søknaden. (...)»

Blant annet SV stemte mot dette.

I en artikkel i Kommunal rapport 15. januar skriver professor emeritus ved Universitetet i Bergen Jan Fridthjof Bernt, en nestor innenfor kommunal- og forvaltningsrett, at en slik instruks er ulovlig.

Bakteppet er at kommunedirektøren skal sørge for at saker som legges frem er «forsvarlig utredet» (kommuneloven § 13-1), og at saker er «så godt opplyst som mulig før vedtak treffes» (forvaltningsloven § 17).

Bernt skriver om en instruks med samme ordlyd som vedtaket 28. desember: «De folkevalgte kan altså gi *signaler* om forhold de ønsker skal gis særlig oppmerksomhet i saksfremlegg, men kan ikke gi administrasjonen *pålegg* om hvordan saksfremlegget skal se ut. Et pålegg som det som formuleres i punkt c ovenfor, om at administrasjonen skal utarbeide *en alternativ innstilling* hvis det innstilles på avslag på søknad om dispensasjon, vil i denne form være ulovlig og i strid med bestemmelsene om kommunedirektørens eller fylkes- eller kommunerådets ansvar for saksutredning.»

Spørsmål til ordfører:

Hvordan har lovligheten av budsjettvedtakets verbalpunkt 26 blitt vurdert, og hva vil bli gjort for å sikre at en ulovlig planinstruks ikke blir stående?

Referanse til Bernts artikkel: <https://www.kommunal-rapport.no/bernt-svarer/bernt-svarer-legitimt-a-gi-politiske-signaler-om-hva-man-legger-vekt-pa/157161!/>

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

14/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/496 - 5

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.
3. Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren innen 01.09.24 om hvordan revisors merknader i det nummererte brev og i revisjonsberetning følges opp.

Vedlegg

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2023

Revisjonsberetning 2023

Nummerert brev nr. 4

Ikke trykte vedlegg

[Årsregnskap 2023 \(stjordal.kommune.no\)](https://stjordal.kommune.no/arsregnskap-2023)

[Årsrapport 2023 Stjørdal Kommune 2023 \(stjordal.kommune.no\)](https://stjordal.kommune.no/arsrapport-2023)

Saksopplysninger

Årsregnskapet skal gi kommunestyret grunnlag for styring og kontroll med den samlede økonomiske utviklingen. Det er derfor viktig at kommunestyret og allmenheten kan ha tillit til rapporteringen.

Kontrollutvalget skal i denne saken vedta en uttalelse om kommunekassens årsregnskap, vanligvis omtalt som kommunens årsregnskap, og årsberetningen. Uttalelsen skal gjøre formannskap og kommunestyre oppmerksomme på forhold som har betydning for om årsregnskap og årsberetning kan godkjennes eller ikke.

Uttalelsen skal sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet. Formannskapet må ha uttalelsen så tidlig at det kan ta hensyn til den når det behandler innstilling om godkjenning av årsregnskap og årsberetning til kommunestyret.

Årsregnskapet er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Se dog merknaden under.

Forslaget til kontrollutvalgets uttalelse

Kontrollutvalgets uttalelse skal baseres på kommunens årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning. Forslaget til uttalelse bekrefter at regnskapet er revidert på betryggende måte og i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk (og kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor), samt hvorvidt årsregnskapet er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Det går dessuten fram av forslaget at årsberetningen omfatter alle forhold som kreves i kommuneloven.

Revisjonsberetningen

Revisor bekrefter at årsregnskapet og årsberetningen inneholder de opplysninger som kreves i lov og forskrift. Revisor bekrefter også at årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet, og om vesentlige avvik fra

kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Revisjonsberetningen er levert innen fristen.

Under andre forhold opplyser revisor følgende:

“Vedtatt budsjett for 2023, budsjettskjema bevilgningsoversikt drift §5-4 1. og 2. ledd, er ikke stilt opp i samsvar med krav i budsjett- og regnskapsforskriften (BRF) og veileder til BRF. Det innebærer at spesifikasjon av bruk og avsetning til fond pr rammeområde ikke framkommer av vedtatt 2.ledds-skjema slik det burde. Andre generelle driftsinntekter som er budsjettet på rammeområdene på 2.ledds-skjema skal ikke tas med på 1.ledds-skjema.

Regnskapsskjemaene er satt opp på samme måte som vedtatt budsjett og har tilsvarende avvik.”

Nummerert brev 4.

Revisor viser til avsnittet andre forhold i revisjonsberetningen samt veilederen til budsjett –og regnskapsforskriften. Veilederen inneholder Kommunal og distriktsdepartementets forklaring til Budsjett og regnskapsforskriften (BRF). Forskriften gjelder for alle budsjett- og regnskapsenheter som er regulert av kommuneloven.

Revisjonen ser at vedtatt budsjett for 2024 heller ikke er vedtatt i tråd med veileder og ber om at kommunen vedtar nye budsjettskjema for 2024 i tråd med forskriften.

Kontrollutvalget plikter å påse at merknader og nummererte brev fra revisor blir fulgt opp.

Orienteringer i møte

Kommunedirektøren vil gi en orientering om årsregnskapet og årsberetningen i møtet. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor vil videre orientere om arbeidet med revideringen av kommunens regnskaper i møtet.

Vurdering

Kontrollutvalget står fritt til å bestemme innholdet i uttalelsen. Sekretariatet vil likevel påpeke at formålet med uttalelsen primært er å gi innspill til kommunestyret og formannskapetets behandling av årsregnskap og årsberetning for 2023. Det vil si at uttalelsen bare bør omtale forhold som har betydning for om årsregnskapet og årsberetningen kan godkjennes eller ikke.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med det vedlagte forslaget. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning, så fremt det har betydning for om årsregnskap og årsberetning kan godkjennes eller ikke.

**Til
Kommunestyret**

Kontrollutvalgets uttalelse om kommunekassens årsregnskap og årsberetning for 2023

Kontrollutvalget har i møte den 26.04.23, under sak 15/23, behandlet kommunekassens årsregnskap og årsberetning for 2023.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskap for 2023 kommunedirektørens årsberetning og revisors revisjonsberetning datert 15.04.23.

Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 78,5 mill.

I forbindelse med gjennomgangen har kontrollutvalget fått muntlig orientering fra kommunedirektøren. Kontrollutvalget har også fått orientering fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor. Kontrollutvalget har fått alle de opplysninger og dokumenter som det har bedt om.

Kontrollutvalget mener at årsregnskap med tilhørende spesifikasjoner og noter tilfredsstiller brukernes informasjonsbehov. Etter kontrollutvalgets vurdering er regnskapet ført i samsvar med gjeldende lover og regler.

Kontrollutvalget mener at årsberetningen tilfredsstiller lovens krav.

Under andre forhold i revisjonsberetningen blir det imidlertid påpekt:

«Vedtatt budsjett for 2023, budsjettskjema bevilgningsoversikt drift §5-4 1. og 2. ledd, er ikke stilt opp i samsvar med krav i budsjett- og regnskapsforskriften (BRF) og veileder til BRF. Det innebærer at spesifikasjon av bruk og avsetning til fond pr rammeområde ikke framkommer av vedtatt 2.leds-skjema slik det burde. Andre generelle driftsinntekter som er budsjettert på rammeområdene på 2.leds-skjema skal ikke tas med på 1.leds-skjema. Regnskapsskjemaene er satt opp på samme måte som vedtatt budsjett og har tilsvarende avvik»

Kontrollutvalget har mottatt brev fra revisor om dette forholdet og er forpliktet til å følge opp dette videre.

Kontrollutvalget har ingen merknader til årsregnskap og årsberetning for 2023 utover dette.

Kontrollutvalget 26.04.23

Kopi: Formannskapet

Til kommunestyret i Stjørdal kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskap for Stjørdal kommune som viser et negativt netto driftsresultat på kr 78.466.570,19. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen og annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning datert 21.03.2024 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• MONICA NORDVIK LARSEN, 15.04.2024

Forseglet av

Posten Norge

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Stjørdal kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik.

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Andre forhold

Vedtatt budsjett for 2023, budsjettskjema bevilgningsoversikt drift §5-4 1. og 2. ledd, er ikke stilt opp i samsvar med krav i budsjett- og regnskapsforskriften (BRF) og veileder til BRF. Det innebærer at spesifikasjon av bruk og avsetning til fond pr rammeområde ikke framkommer av vedtatt 2.leds-skjema slik det burde. Andre generelle driftsinntekter som er budsjettet på rammeområdene på 2.leds-skjema skal ikke tas med på 1.leds-skjema. Regnskapsskjemaene er satt opp på samme måte som vedtatt budsjett og har tilsvarende avvik.

Brekstad, 15. april 2024

Monica Nordvik Larsen

Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektør

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Monica Nordvik Larsen

15.04.2024

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune**Brev nr. 4****REVISJONSBERETNING 2023 – ANDRE FORHOLD**

I revisjonsberetning for 2023, datert 15.04.2024. for Stjørdal kommune, ble det tatt inn et avsnitt om andre forhold:

Vedtatt budsjett for 2023, budsjettskjema bevilgningsoversikt drift §5-4 1. og 2. ledd, er ikke stilt opp i samsvar med krav i budsjett- og regnskapsforskriften (BRF) og veileder til BRF. Det innebærer at spesifikasjon av bruk og avsetning til fond pr rammeområde ikke framkommer av vedtatt 2.leds-skjema slik det burde. Andre generelle driftsinntekter som er budsjettet på rammeområdene på 2.leds-skjema skal ikke tas med på 1.leds-skjema. Regnskapsskjemaene er satt opp på samme måte som vedtatt budsjett og har tilsvarende avvik.

Revisjonen viser til veileder til budsjett – og regnskapsforskriften og vi har gjennom omtalen i revisjonsberetningen som også vil bli omtalt i revisjonsnotat til kommunen, bedt Stjørdal kommune sørge for at budsjettetskjemaene utarbeides i tråd med veilederen. Veilederen inneholder Kommunal og distriktsdepartementets forklaring til Budsjett og regnskapsforskriften (BRF). Forskriften gjelder for alle budsjett- og regnskapsenheter som er regulert av kommuneloven.

Revisjonen ser at vedtatt budsjett for 2024 heller ikke er vedtatt i tråd med veileder og vil på samme måte som over, be om at kommunen vedtar nye budsjettskjema for 2024 i tråd med forskriften.

Med vennlig hilsen

Monica Nordvik Larsen

Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Direkte ☎ 90 80 97 33 eller ✉ monica.larsen@revisjonmidt norge.no

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:
Kommunedirektør
Formannskap

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Orientering fra kommunedirektøren om status knyttet til Brann og redning

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

15/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/84 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har anmodet kommunedirektøren om en orientering knyttet til status vedrørende Brann og redning.

Orienteringen vil bli gitt i møtet.

Henvendelse om godkjenning av områdereguleringsplan Hell Arena

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

16/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/42 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering.

Vedlegg

Vedrørende godkjenning av områdereguleringsplan Hell Arena - Nytt svar

Saksopplysninger

Kontrollutvalget hadde mottatt en henvendelse fra en innbygger vedrørende bl.a. lukking møte under behandlingen av møte i forbindelse med behandlingen av 124/2023.

Kontrollutvalget rettet en henvendelse til kommunedirektøren for å få mer informasjon om saken. Svaret fra kommunedirektøren følger vedlagt.

Kommunedirektøren vil gi en kort orientering i møtet, samt svare på eventuelle spørsmål.

Paul Ivar Stenstuen

Deres ref

Vår ref
2024/2654-4

Saksbehandler
Erik Fenstad

Dato
17.04.2024

Vedrørende godkjenning av områdereguleringsplan Hell Arena - Nytt svar

Dette er en pågående sak hvor vedtaket som er gjort er påklaget, og under behandling. Hvis man opprettholder vedtaket så ligger det at saken kan ende opp hos Statsforvalter som vil se på lovligheten av det hele.

De 18 spørsmålene som Utvalg plan og miljø har stilt er alle besvart, men alt lar seg ikke besvare detaljert i en områdeplan. Noe skal besvares når man går videre med detaljplanlegging. Svarene på spørsmålene er gjengitt i saksfremlegget til kommunestyret.

Det at møtet ble lukket gjaldt ikke selve områdeplanen, men det hadde kommet spørsmål fra kommunestyret i forkant om forretningsmodellen til det delvis kommunalt eide selskapet som skal drive næring på «Hell arena».

Med bakgrunn i dette konkluderer kommunedirektøren at vedtaket i kommunestyret i sak PS 124/2023 ble gjort på tilstrekkelig grunnlag.

Dette brevet erstatter brev med vår ref 2024/2654-2 datert 20. mars 2024.

Med hilsen

Erik Fenstad
Kommunalsjef Samfunn

Dette brevet er godkjent elektronisk i Stjørdal kommune og har derfor ingen signatur.

Orientering om kommunedirektørens tilbakerapportering til kommunestyret

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

17/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/84 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering,

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets årsplan for 2024 skal kommunedirektøren gi en orientering om sin tilbakerapportering til kommunestyret. Herunder om:

1. Tidsperioden det blir rapportert om.
2. Hvordan det blir sikret at vedtak ikke faller ut fra rapporteringen - både fra tidligere perioder og den inneværende.
3. Bakgrunnen for at vedtak ikke er fulgt.

Orienteringen vil bli gitt i møtet.

Orientering om kommunedirektørens internkontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

18/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/84 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering.
2. Kontrollutvalget ber om at den gitte informasjon blir nedfelt skriftlig og oversendt kontrollutvalget innen 30 dager.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i sak 26/23 «Revisors rapport og nummerert brev - forenklet etterlevelseskontroll»:

1. Kontrollutvalget ønsker halvårlege redegjørelser fra kommunedirektøren om internkontrollområdet. Første gang i det første møte i 2024.
2. Kontrollutvalget ber i denne forbindelse kommunedirektøren om
 - a. en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren om hans egne risiko og vesentlighetsvurderinger samt plan for systematisk arbeid med internkontroll.
 - b. en presentasjon av rapporteringen på internkontrollområdet.
3. Kontrollutvalget ber om en dialog med kommunedirektøren om hensiktsmessige tidspunkt for tilbakemeldingene til kontrollutvalget.

I henhold årsplanen skal kontrollutvalget videre ha en orientering fra kommunedirektøren om internkontrollen og om hvordan det blir rapportert videre i aprilmøte.

Det er også av særlig interesse for kontrollutvalget å høre om hvordan internkontrollen er organisert, hvilke rapporter som bli generert og hvordan det blir jobbet med disse i organisasjonen.

Herunder:

1. Kommunedirektørens risiko og vesentlighetsvurderinger, samt plan for systematisk arbeid med internkontroll.
2. En presentasjon av rapporteringen på internkontrollområdet.
3. Hvordan innmeldte avvik blir fulgt opp, samt om hvordan det blir vidererapportert om eventuelle avvik som eventuelt ikke kan utbedres/lukkes og om årsaken til dette.

Nedleggelsen av hverdagsmestringsteamet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

19/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/84 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har mottatt en henvendelse fra en bruker vedrørende helsetilbudet i forbindelse med nedleggelsen av hverdagsmestringsteamet.

På denne bakgrunn har kontrollutvalgets leder og sekretær hatt en samtale med administrasjonen. Vi har også bedt administrasjonen komme i møte for å gi en orientering med hovedvekt på hvilket ansvar kommunen har vis a vis denne brukergruppen og om hvordan dette i så fall ivaretas.

Vurdering

Kontrollutvalget er ikke et klageorgan og skal ha sitt primære fokus på systemer og rutiner - blant annet for å kontrollere at kommunen ivaretar sine plikter etter loven.

Forvaltningsrevisjon «Klasseledelse, læringsmiljø og tilpasning av undervisningen» bestilling til revisor

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

20/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/83 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar det vedlagte forslag til bestilling til revisor.
2. Kontrollutvalget gir kontrollutvalgets leder myndighet til å godkjenne prosjektplanen fra revisor.
3. Kontrollutvalget ber leder i samarbeid med kontrollutvalgets sekretær ha en dialog med revisor underveis i prosjektet.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjon «Klasseledelse, læringsmiljø og tilpasning av undervisningen»

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget behandlet sak 4/24 i møtet den 09.02.24. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak i saken:

1. Kontrollutvalget ber leder i samarbeid med kontrollutvalgets sekretær ha en dialog med revisor for å oppnå en hensiktsmessig avgrensning av et prosjekt innenfor temaene klasseledelse, tilpasning av undervisningen og barn med særlige behov.
2. Saken legges fram til ny behandling i førstkommende møte.

Vi har hatt dialog med revisor om temaet og forslag til bestilling til revisor følger som vedlegg.

Ikke trykte vedlegg

Gjeldende plan for forvaltningsrevisjon

Revisors risiko og vesentlighetsvurdering 2024

Saksopplysninger

Revisor har signalisert at de p.t. har kapasitet til å ta i mot bestilling fra Stjørdal kontrollutvalg. Kontrollutvalget har ressurser til 2 små prosjekter eller 1 stort prosjekt i innværende år.

I den gjeldende planen for forvaltningsrevisjon gjenstår kun et prosjekt på listen - Fides AS/IKS. Som mulige problemstillinger ble planen nevnt "*Har selskapene forsvarlig og effektiv drift.*" og "*Har selskapene tilfredsstillende måloppnåelse*".

Kontrollutvalget har igangsatt arbeidet med å utrede behov for forvaltningsrevisjon og har så langt kun mottatt revisors risiko og vesentlighetsvurdering. Det gjenstår imidlertid å gjennomføre innspills/dialogmøte og å utarbeide nye planer.

Saken legges med dette fram for diskusjon i møtet.

Vurdering

Revisor har i sin risiko og vesentlighetsvurdering blant annet angitt "*Barn med særlige behov*" på rødt og "*Kommunens økonomistyring*" på gult. Det førstnevnte har vi vært oppmerksom på over tid. Det sistnevnte er blitt aktualisert gjennom fjorårets rapporterte

merforbruk og oppmerksomheten dette fikk i forbindelse med den etterfølgende budsjettprosess. Begge deler har for øvrig fått relativt mye oppmerksomhet i media.

Revisor har i sin vurdering oppgitt at Fides-selskapene nå vurderes å ha moderat risiko. Kontrollutvalget bør derfor vurdere hvorvidt det siste prosjektet på listen i gjeldende plan skal gjennomføres, eller om utvalget skal basere seg på mer oppdatert informasjon om hvor behovet nå synes å være størst.

For å sikre at ressursene avsatt til forvaltningsrevisjon blir utnyttet på en god måte bør det bestilles prosjekt nå.

Notat

Fra:

Paul Ivar Stenstuen (paul.ivar.stenstuen@konsek.no)

Dato: 10.04.2024

Arkivsaknr: 24/83-3

Forvaltningsrevisjon «Klasseledelse, læringsmiljø og tilpasning av undervisningen» - bestilling til revisor

Formålet med prosjektet er å belyse nå-situasjonen, herunder truslene mot læringsmiljøet og god klasseledelse. Prosjektet skal også belyse skolenes mulighet til å tilpasse undervisningen slik at spesialundervisning kan unngås.

- Situasjonsbeskrivelse
 - Sammenligninger med sammenlignbare kommuner og nabokommunene. (Gjerne uttrykt i form av grafer)
 - Ressursinnsats pr. elev i grunnskolen, totalt og pr. skole
 - Andel med spesialundervisning
 - Lærertett (lærernorm) (gjennomsnitt og fordelt på hver skole)
 - Oppfølgingen av vedtak fra PPT
 - Andre relevante nøkkeltall?
 - Lærernes, rektorenes og FAUs opplevelser av
 - Læringsmiljø, arbeidsmiljø og klasseledelse
 - Samarbeidet mellom skole og hjem
 - Andre relevante forhold?
 - Revisors egne observasjoner
 - Saksbehandlingstid og eventuelt etterslep hos PPT
- Ufravikelige krav og eventuelle egne relevante kommunale vedtak
- Revisors vurderinger og konklusjoner.

Utvalget ønsker at situasjonen ved disse 3 skolene blir kommentert særskilt:

- Fosslia
- Stokkan
- Forradal eller Elvran

Kontrollutvalget legger stor vekt på at revisors undersøkelser skal gi representative bilder. Dersom revisor ikke ser for seg å undersøke hele populasjonen, ber vi om tilbakemelding dersom ovennevnte vil medføre et brudd med ønske om representative bilder, samt om forslag til hvordan dette kan løses.

Kontrollutvalgets kontaktpersoner i dette prosjektet er kontrollutvalgets leder og kontrollutvalgets sekretær.

Vi ber om å bli holdt informert underveis i form av en dialog om prosjektet.

Paul Ivar Stenstuen
seniorrådgiver

Vedlegg:

Forvaltningsrevisjon
«Klasseledelse, læringsmiljø og
tilpasning av undervisningen»

65816

Kontrollutvalgets årsrapport 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

21/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033, TI-&14

Arkivsaknr 24/256 - 1

Forslag til vedtak

1. Det fremlagte forslag til "Kontrollutvalgets årsrapport for 2023" vedtas som kontrollutvalgets årsrapport for 2023.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret.

Forslag til innstilling til kommunestyret

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2023 til orientering.

Vedlegg

Årsmelding 2023

Kontrollutvalgets regnskap 2023

Saksopplysninger

Ifølge kommunelovens § 22-1 har kommunestyret det øverste ansvar for å kontrollere kommunens virksomhet. Til å forestå den løpende kontroll på sine vegne, velger kommunestyret et kontrollutvalg, jfr. kommuneloven § 23-1.

Kontrollutvalget har hatt den praksis at forhold som kontrollinstansen avdekker, løses på lavest mulig nivå, og bare unntaksvis resulterer i rapporter til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årlige rapport vil derfor være en oppsummering av utvalgets arbeid i løpet av året og er således viktig informasjon til kommunestyret om den kontroll utvalget utøver på kommunestyrets vegne. Møteinnkallinger og møteprotokoller sendes ordfører og kommunedirektøren. Dette fungerer som en fortløpende informasjon til kommunen og det politiske miljøet. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Ut fra tidligere praksis er det også for 2023 utarbeidet en årsrapport til kommunestyret der det er redegjort for sentrale deler av kontrollutvalgets virksomhet og aktivitet i 2023.

Vurdering

Årsmeldingen anbefales oversendt kommunestyret med forslag om at kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport 2023 til orientering.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets årsmelding 2023

Stjørdal kommune

Innholdsfortegnelse

1.	Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1	Kontrollutvalgets sammensetning i 2023	3
1.2	Reglement for kontrollutvalget.....	4
1.3	Rammer for utvalgets arbeid	4
1.4	Kontrollutvalgets ressurser	4
2.	Lovpålagte oppgaver	5
2.1	Regnskapsrevisjon.....	5
2.2	Forvaltningsrevisjon	5
2.3	Eierskapskontroll.....	5
2.4	Påse-ansvar overfor revisor	5
3.	Annet arbeid i utvalget.....	5
3.1	Møter	5
3.2	Saker	6
4.	Avslutning.....	6
5.	Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2023	7

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret ¹. Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2023

Medlemmer	Varamedlemmer
Inger Johanne Uthus (Ap), leder Erik Bjørgum (Sp), nestleder Elisabeth Suzen (AP) Grete Bogen (H) Erlend Eidem Engan (H)	Vara for Uthus og Suzen: Reinert Botten (AP) 1. vara Bodil Prestmo (AP) 2. vara John Arve Forbord (AP) 3. vara Vara for Bjørgum, Bogen og Engan: Sigurd Bakheim (SP) 1. vara Kristin Hernes Berg (SP) 2. vara Hallgeir Winge (FRP) 3. vara Anne Britt Skatval (SP) 4. vara

Kommunestyrets representanter i kontrollutvalget er Inger Johanne Uthus og Erik Bjørgum.

Kontrollutvalget størrelse og representasjon i kommunestyret er i henhold til kravene i kommuneloven. Kravene i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er ivaretatt.

Kontrollutvalget hadde slik sammen setning fram til valget i 2023.

Medlemmer	Varamedlemmer
Inger Johanne Uthus, leder Erik Bjørgum, nestleder Hallgeir Winge Karen Elverum Morten Harper	Aase Lidal August Arnstad Eirin Lian Rosvold Elena Stamnes Elin Helene Friheim Laffen Jensen Thor Erling Knædal Trine Flekstad Johnsen

Kommunestyrets representanter i kontrollutvalget var Erik Bjørgum og Morten Harper.

¹ Jf. kommuneloven § 23.1

1.2 Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av kommunestyret². Kommunestyret har åpnet for at kontrollutvalgets møter også kan gjennomføres som fjernmøter. Dette avgjøres av kontrollutvalgets leder. Reglementet er publisert på [utvalgets nettside](#).

1.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrollopgaver på sine vegne.

1.4 Kontrollutvalgets ressurser

1.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS, der kommunene er en av deltagerne/eierne sammen med 31 andre kommuner og fylkeskommunen.

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets regnskap for 2023 følger som vedlegg.

1.4.2 Revisjon

Kommunen er medlem av Revisjon Midt-Norge SA. Kommunen har avtale om levering av samtlige revisjonstjenester der.

² Sak 90/20, dato 05.11.20

1.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.³

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens årsregnskap. Kontrollutvalgets uttalelse er lagt fram for formannskapet og inngikk som beslutningsgrunnlag ved kommunestyrets behandling av regnskapet for 2022.

2.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og resultatene fra arbeidet skal rapporteres til kommunestyret.

2.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivarettatt og at eierstyringen er god.

2.4 Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning,andel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter

Kontrollutvalget har i 2023 avholdt 5 møter og behandlet 45 saker, hvorav 4 av sakene gikk videre til kommunestyret for endelig behandling. En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg.

³ Sak 30/21, dato 01.09.23

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold det er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens del 7 (§ 23-1 t.o.m. § 23-7) og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Det vises for øvrig til vedlagte liste over saker kontrollutvalget har behandlet i 2023.

Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn.

Utvalget har bl.a. vært representert på disse samlingene i 2023:

- Norges kommunerevisorforbunds samling for kontrollutvalg
- FKT
- Konsek

4. Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger åpent på sekretariatets hjemmesider: www.konsek.no

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Stjørdal kommune 26.04.2024

Kontrollutvalget

5. Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2023

Møtedato	Saksnr	Sakstittel
10.02.2023	01/23	Referatsaker
	02/23	Orientering fra kommunedirektøren vedrørende en henvendelse til utvalget
	03/23	Orientering fra kommunedirektøren om prosessene knyttet til avtaler snøbrøyting, jf. vedtak i sak 39/22
	04/23	Orientering fra kommunedirektøren - Arbeidsmiljø og sykefravær
	05/23	Orientering fra kommunedirektøren - Personalforvaltning
	06/23	Orientering fra kommunedirektøren om IT sikkerhet og sikring av nettverk og systemer
	07/23	Kontrollutvalgets årsmelding for 2022
	08/23	Kontrollutvalgets budsjett 2023 - fordeling av tildelt ramme
	09/23	Eventuelt
	10/23	Godkjenning av møteprotokoll
28.04.2023	11/23	Referatsaker
	12/23	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2022
	13/23	Orientering fra kommunedirektøren om internkontrollen
	14/23	Orientering fra kommunedirektøren om tilbakerapportering til kommunestyret
	15/23	Eventuelt
	16/23	Godkjenning av møteprotokollen
09.06.2023	17/23	Referatsaker
	18/23	Dialog med kommunedirektøren
	19/23	Orientering fra kommunedirektøren om enhetenes interne rapportering
	20/23	Orientering fra kommunedirektøren om kommunens økonomiforvaltning
	21/23	Bestilling av oppdrag hos revisor
	22/23	Eventuelt
	23/23	Godkjenning av møteprotokoll
01.09.2023	24/23	Referatsaker
	25/23	Orientering fra kommunedirektøren vedrørende utleie av kommunale idrettshaller
	26/23	Revisors rapport og nummerert brev - forenklet etterlevelseskontroll
	27/23	Revisors rapport vedrørende oppfølging av kommunestyrets vedtak
	28/23	Revisors rapport - Stjørdal Helsehus, tidligfaseplanlegging
	29/23	Arbeidsmiljø, ansattmedvirkning og varsling - revisors rapport
	30/23	Kontrollutvalgets budsjett 2024 og budsjett kontroll 2023
	31/23	Evaluering av kontrollutvalgets arbeid
	32/23	Eventuelt
	33/23	Godkjenning av møteprotokoll

Møtedato		Sakstittel
24.11.2023	34/23	Kontrollutvalgets leder ønsker velkommen
	35/23	Referatsaker
	36/23	Orientering fra sekretær om Konsek Trøndelag IKS
	37/23	Orientering om kontrollutvalgets rolle og oppgaver
	38/23	Orientering fra Revisjon Midt-Norge SA
	39/23	Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring
	40/23	Revisjonsstrategi for 2023
	41/23	Forenklet etterlevelseskontroll for 2023 - risiko- og vesentlighetsvurdering
	42/23	Plan for forvaltningsrevisjon - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering
	43/23	Plan for eierskapskontroll - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering
	44/23	Kontrollutvalgets års- og møteplan for 2024
	45/23	Godkjenning av møteprotokoll

Sektor	Enhet	Ansvar	Art	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik
52	521	520000	REVISJON	1 527 000	1 498 000	-29 000
52	521	520000	REVISJON 1370 KJØP AV TJENESTETILBUD FRA PRIVATE	1 527 000	1 498 000	-29 000
52	521	520000	REVISJON 1429 BETALT MVA DRIFT	381 750	374 500	-7 250
52	521	520000	REVISJON 1729 KOMPENSERT MVA DRIFT	-381 750	-374 500	7 250
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET	488 176	629 000	140 824
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1083 KOMITEMØTER - GODT.GJ. FOLKEV.	28 416	133 000	104 584
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1085 GODTGJØRELSE STYRER/RÅD ETC.	24 612	0	-24 612
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	7 477	18 753	11 276
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1103 AVISER OG FAGTIDSSKRIFTER	4 875	0	-4 875
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1116 BEVERTNING	8 695	12 272	3 577
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1130 TELEFON	2 836	975	-1 861
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1150 OPPLÆRINGSTILTAK	15 880	10 000	-5 880
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1178 REISEUTGIFTER, MED MVA-KOMP/FRADrag	1 385	0	-1 385
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1196 KONTINGENTER	13 000	13 000	0
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1271 JURIDISK BISTAND	0	60 000	60 000
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1380 KJØP FRA ANDRE REGNSKAPSENHETER I KOSTRA-KONS.	381 000	381 000	0
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1429 BETALT MVA DRIFT	1 001	110 494	109 493
65	650	650000	KONTROLLUTVALGET 1729 KOMPENSERT MVA DRIFT	-1 001	-110 494	-109 493
Totalt				2 015 176	2 127 000	111 824

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

26.04.2024

Saknr

22/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/255 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget godkjenner protokollen fra dagens møte.

Saksopplysninger